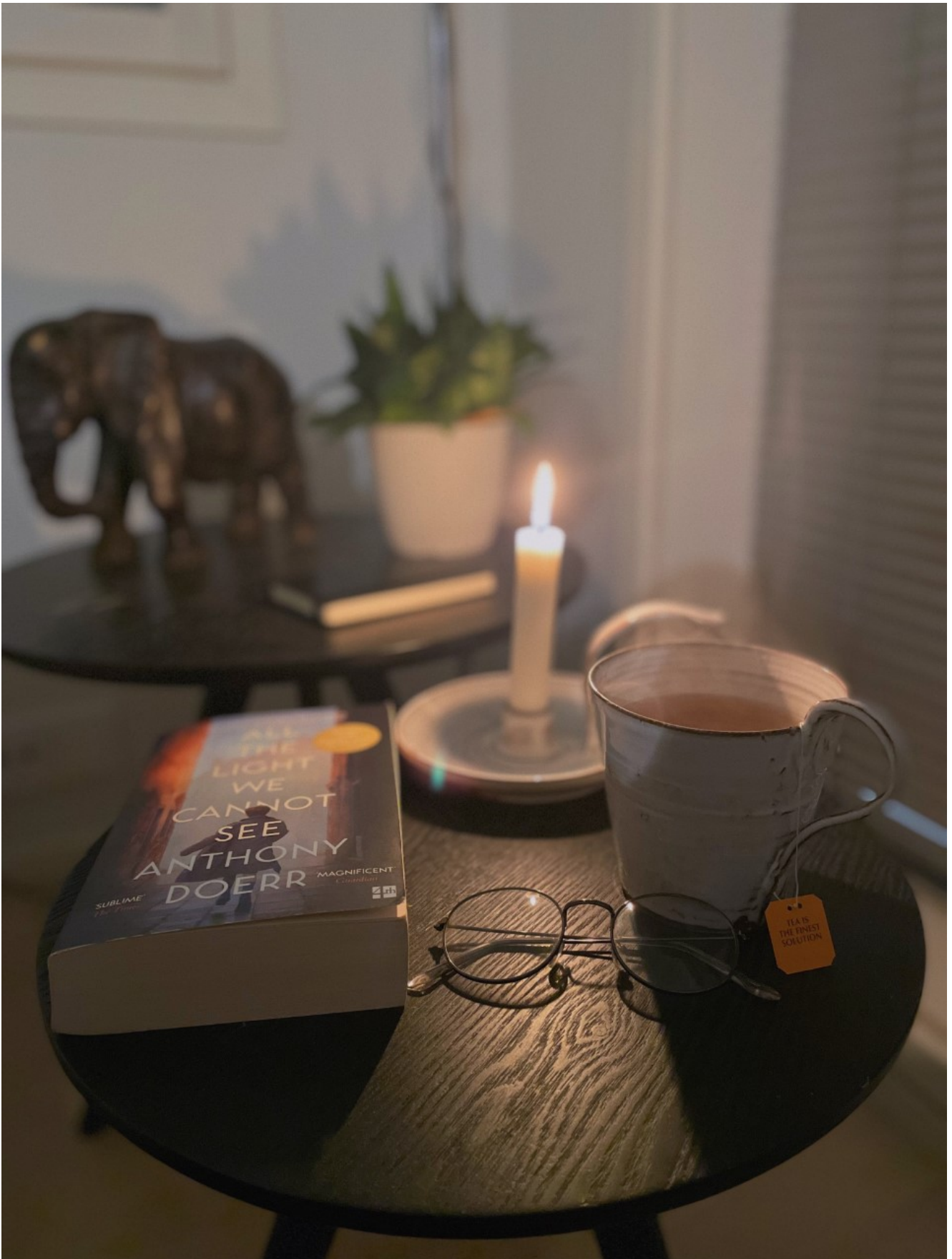

Kirjoista uusi viihteen muoto

Nuoret eivät enää lue kaunokirjallisuutta koulun pakollisten

lukutehtävien ohella. Sen voi päätellä ilman tilastojakin siitä, että kun ilmoittaa lukevansa vapaa-ajalla, kuulija nostaa kulmakarvojaan ihmetyksessä. Monet sanovat arvostavansa ihmisiä, jotka avaavat kirjan vapaaehtoisesti, mutta eivät silti itse tee niin. Mikä ajaa nuoria kauemmas kirjallisuudesta?

Yleisimmän "no niin" -lausahduksen vastaan nousee nuorten keskuudessa sanat "ei jaksa". Ei jaksa tehdä läksyjä. Ei jaksa mennä ulos. Ei jaksa ajatella. Se on myös ehkä yleisin syy, miksi nuoret eivät lue. Ei jaksa. Myönnettäköön, ettei itsellikään aina tee mieli käyttää osaa vapaa-ajasta sanojen tuijotteluun. Minua kuitenkin motivoi ajatus sanojen takana. Viesti, jota lauseet yrittävät välittää. Olen myös tullut siihen tulokseen, että aika, jonka käytän lukien, menisi hyödyllisten arkisten askareiden ja läksyjen tekemisen sijasta puhelimella oloon.

Yksi isoimmista virheistä lukiessa on valita vääränlainen kirja. Eihän kappalettakaan jaksa kuunnella loppuun, jos se ei ole omille korville mieluista. Yksi huono kirja väärentää lukemisen tuottamia tunteita. Jännitys, mielenkiinto ja kutkuttava tunne vatsassa vaihtuu kyllästymiseen, pitkiin huokauksiin ja lopulta mahdollisesti kirjan kesken jättämiseen sekä päätökseen olla avaamatta mitään kirjoja.

Etsi siis oma genresi. Ota suosituksia vastaan ja tutustu vaihtoehtoihin. Suomalainen kirjailija Juha Vuorinen tarjoaa elämänläheistä komiikkaa. Englantilainen Jojo Moyes hurmaa lukijoita sydämellisillä romaaneillaan. Yuval Noah Hararin kirjat ovat taas täynnä tietoa ihmisistä ja niiden historiasta lajina. Historialliset fiktioromaanit ovat minun makuuni, ja voisin suositella esimerkiksi Anthony Doerrin kirjaa *Kaikki se valo, jota emme näe*. Kirjastoista löytyy dekkareita, fantasiaa, kauhua ja elämäkertoja. Ei uuteen genreen tutustuminen pahaa tee.

Pelkkä oman tyyllilajin löytäminen ei välttämättä motivoi jokaista lukemaan kirjallisuutta. Miksi käyttää paljon aikaa kirjan selaamiseen, kun vastaavan tarinan voi nähdä elokuvana tai sarjana? Multitasking on suosioon noussut ilmiö, jossa sarja voi pyöriä taustalla samalla, kun esimerkiksi laittaa ruokaa. Voin kuitenkin väittää, että elokuvan ja kirjan tarjoamat elämykset eroavat toisistaan suuresti. Liikkuva kuva on vain pintaraapaisu siitä, mitä sanat voivat tarjota. Lukiessa tutustut päähenkilön ajatuksiin ja tapaan nähdä maailma. Yksityiskohdat eivät jää huomaamatta, toisin kuin ruutua tuijottaessa.

Elokuvia selaillessa Netflixissä saattaa huomata osion "kirjoihin perustuvat". Esimerkiksi Kevin Kwanin *Crazy rich Asians* sekä Helen Fielding in *Bridget Jones* -kirjat ovat monelle tuttuja elokuvateollisuuden ansiosta. Niitä lukiessa kuitenkin huomaa, ettei juoni kulje samalla tavalla kuin näytöllä. Itse tajusin lukevani aivan eri tarinaa, kuin minkä tiesin elokuvan perusteella. Elokuva on aina käsikirjoittajan näkemys kirjasta, eikä se takaa kirjailijan alkuperäiseksi tarkoittamaa kokemusta.

Hektinen maailma haluaa kaiken heti ja nyt, mutta joskus olisi hyvä pysähtyä ja harjoittaa kärsivällisyyttä. Suomessa on loistava kirjastojärjestelmä, jonka vuoksi lukeminen on ilmaista. Hyödynnä sitä etua ja tutustu kirjallisuuteen. Lähde ajatuksesta yleissivistävä ja matkaa mielenkiinnosta nautintoon. Lukeminen on viihdettä siinä missä elokuvat ja sosiaalinen mediakin voivat olla. Anna sanoille mahdollisuus vaikuttaa.